

Kansallinen biotalousstrategia – Kainuun lähtökohtia

KAINUUN LIITTO

29.11.2022

MAAPINTA-ALA

22 687 km²

3. suurin

VÄKILUKU

71 255

2021

YÖPYMISIÄ

972 000

2021

KESÄMÖKKEJÄ

12 100

2020

UUSIUTUVA
ENERGIA

61 %

2020

VÄESTÖTIHEYS

3,5 as/km²

*Tilaa, rauhaa ja
puhdasta luontoa*

METSÄÄ

1,93 milj. ha

90 % maapinta-alasta

JÄRVIÄ

4 639

12 % pinta-alasta

PUHDAS ILMA

*pienhiukkaspitoisuus
2. pienin maakunnista*

päivitetty 8.8.2022

Kainuussa on

- ★ 1 maailman tehokkaimmista supertietokoneista, Kajaani
- ★ Unescon kirjallisuuskaupunki, Kuhmo
- ★ Suomen 2. paras matkailualue Kajaanin seutukunta & 3. paras matkailualue Sotkamo (2020)
- ★ Vuoden retkeilykohde 2022, Hepoköngäs, Puolanka
- ★ Suomen 100-vuotis juhlakansallispuisto, Hossa, Suomussalmi
- ★ Suomen suurin järvenselkä, Oulujärvi
- ★ Eniten miesten pesäpallon Suomen mestaruuksia, Sotkamon Jymy

BKT €/as.

34 028

2019

3

supertietokonetta

TYÖPAIKKOJA

27 200

2019

TYÖTTÖMYYS

9,0 %

kesäkuun lopussa 2022

KAINUUN LIITTO

KAINUUN LIITTO

Kainuun aluetalouden tilannekuva

KÄRKITOIMIALOJEN SUHDANTEIDEN MUUTOS 2015-2021

**Liikevaihdon
muutos**

**+650 M€
+72 %**

**Henkilöstömäärän
muutos**

**+1590
+27 %**

Biotalous

+27 % liikevaihto

+23 % henkilöstömäärä

Metsä- ja puuklusteri

+46 % liikevaihto

+29 % henkilöstömäärä

Elintarvikeklusteri

+50 % liikevaihto

+4,1 % henkilöstömäärä

Energiaklusteri

+2,2 % liikevaihto

-18,6 % henkilöstömäärä

Kaivannaistoiminta

+531 % liikevaihto

+177 % henkilöstömäärä

Matkailuklusteri

-1,5 % liikevaihto

-8 % henkilöstömäärä

ICT- ja elektroniikka-klusteri

+38 % liikevaihto

+27 % henkilöstömäärä

Metalliklusteri

+48 % liikevaihto

+2,7 % henkilöstömäärä

Kainuun liitto 8.8.2022

Data: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kainuu on muuttunut positiivisen rakennemuutoksen alueeksi
-> TEM:n nimeämä
siltasopimusalue 2019-2020

- Kärkitoimialojen liikevaihto kasvanut 72 % (+650 M€)
- Henkilöstömäärä kasvanut 27 % (+1590 hlöä)
- **Kasvu on ollut kaivannaistoiminnassa valtavaa, erityisesti liikevaihdossa +531 % ja henkilöstössä +177 %**
- Vahvaa kasvua on ollut lähes kaikissa klustereissa
- Matkailu kasvoi kovasti vuoteen 2019 saakka, koronapandemia laski suhdanteita.

=> **pula osaavasta työvoimasta** kehittynyt nopeasti, sillä eläköityminen on ollut samaan aikaan huomattavasti suurempaa kuin nuorten ikäluokkien tulo työmarkkinoille

KAINUUN KÄRKITOIMIALOJEN SUHDANTEET 2021

Kärkitoimialojen liikevaihto

1,55
Mrd €

+12,3 %

Kärkitoimialojen henkilöstömäärä

7448

+7,4 %

Biotalous

+14,8 % liikevaihto

+6,3 % henkilöstö

Metsä- ja puuklusteri

+17,0 % liikevaihto

+9,9 % henkilöstö

Energiaklusteri

+14,8 % liikevaihto

+4,4 % henkilöstö

Elintarvikeklusteri

+9,6 % liikevaihto

+1,6 % henkilöstö

Kaivannaistoiminta

+9,5% liikevaihto

+12,3 % henkilöstö

Matkailu

+10,5% liikevaihto

+2,5 % henkilöstö

ICT- ja elektroniikka-klusteri

+14,7 % liikevaihto

+8,1 % henkilöstö

Metalliklusteri

+17,0 % liikevaihto

+1,9 % henkilöstö

Liikevaihdon ja henkilöstömääräestimaatin muutos 2021

Kainuun liitto, 14.6.2022

Data: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kaikki kärkitoimialat kasvoivat niin liikevaihdon kuin henkilöstömäärien osalta vuonna 2021. Liikevaihto kasvoi yhteensä 12,3 prosenttia ja nousi 10 prosenttia korkeammalle tasolle kuin vuonna 2019. Kainuun kärkitoimialojen liikevaihto on noin 1,55 miljardia euroa ja henkilöstömäärä on lähes 7500 henkilöä. Kärkitoimialojen henkilöstömäärä kasvoi 600 henkilöllä (7,4 %) vuonna 2021.

Kärkitoimialat ja -teemat

Kestävä kaivannaisala
Ml. kemianteollisuus

Biotalous
Metsäbiotalous
Uusiutuva energia
Ruoka
Biotalous uudet innovaatiot

Matkailu

Teknologia-teollisuus

Klusteriyhteistyö ja ohjelmajärjestyksen kehittäminen

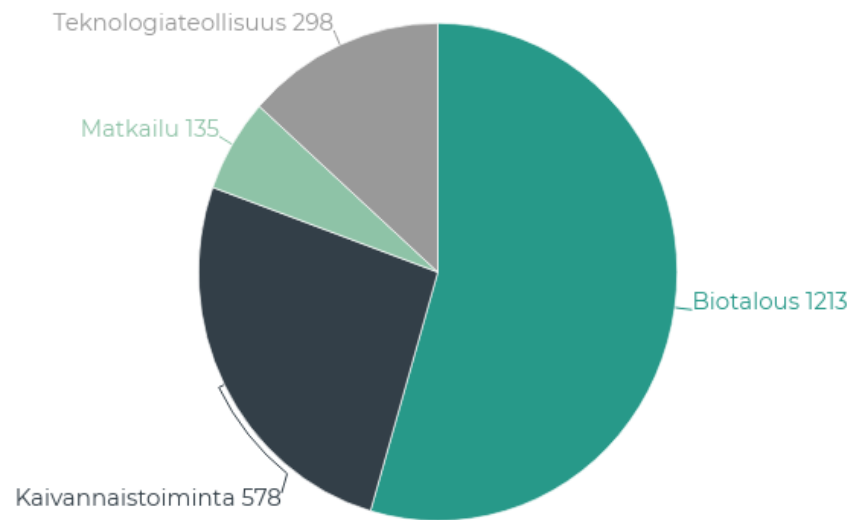
Hyrynsalmi	Kajaani	Kuhmo	Paltamo	Puolanka	Ristijärvi	Sotkamo	Suomussalmi
<ul style="list-style-type: none"> • Biotalous • Matkailu • Uusiutuva energia ja tuulivoima 	<ul style="list-style-type: none"> • Datakeskus-ekosysteemi • Mittaus-tekniikka • Peliala • Matkailu, kauppa ja kulttuuri • Luonnonvarat ja jalostus, uusiutuva energia ja kiertotalous 	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävä matkailu ja luovat alat • Metsäbiotalous ja puurakentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Biotalous (ml. sininen biotalous) • Uusiutuva energia ja tuulivoima • Matkailu 	<ul style="list-style-type: none"> • Biotalous ja biokeskushanke • Matkailu 	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnonvarat ja graniitti • Matkailu 	<ul style="list-style-type: none"> • Matkailu ja luovat alat (elokuva-teollisuus) • Malmit • Marjat • Maa- ja metsätalous • Liikunta ja urheilu 	<ul style="list-style-type: none"> • Matkailu • Biotalous • Vihreä siirtymä ja energia-klusteri • Kaivannaiset • Teknologia-teollisuus (ml. metalli)

Vihreä siirtymä ja digitaalisuus

Kainuun investointipotentiaali lähivuosina

ODOTETUT TEOLLISET INVESTOINNIT KAINUUSEEN 2020-2025

< Investoinnin suuruus (M€) >

Toimiala	Investoinnin suuruus (M€)	Lisätyövoiman tarve	Lisätyövoiman tarve rakennusaikana	Aikajänne
Biotalous	1213	640	2200	2020-2024
Kaivannaistoiminta	578	635	650	2020-2025
Matkailu	135,8	5	100	2020-2025
Teknologiateollisuus	298,9	230	200	2020-2023
Teolliset investoinnit yhteensä	2220,7	1510	3150	2020-2025

Metsäbiotalouden paikalliset keskittymät Kainuussa: Woodpolis (Kuhmo), Renforsin Ranta (Kajaani) ja KaiCell (Paltamo)

- Biojalostuksen mittaukset -professori
- prosessiteollisuuden on-line mittausratkaisut ja ympäristömonitorointi
- uudet teknologiat biomassojen ja niiden sivuvirtojen hyödyntämisessä
- Iigniinin mahdollisuudet -tutkimus
- Kainuun investointistrategia -hanke
- Kainuun älykäsrikoistuminen
- BERRY+ biotalouden kv-innovaatiokumppanuus
- Puurakentamisen terveysvaikutukset -tutkimus

 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

 SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

 KAICELL FIBERS

 KAINUUN LIITTO

 Paltamon kunta
www.paltamo.fi

- Investoi Paltamoon -hanke

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

 KAINUUN LIITTO

Woodpolis - puutuoteklusteri: 20 yritystä, liikevaihto n. 156M€, henkilöstömäärä 356.

Yritystoiminta on suuntautunut palvelemaan hyvin monipuolisesti rakentamisen tarpeita: sahatavara, CLT-levyt, taso- ja tilaelementit, hiirsitalot, höylätavara, puiset elementit, ikkunat, puurakentamisen suunnittelupalvelut, erilaiset rakenteet.

pentti.malinen@kainuunliitto.fi

<https://www.kainuunliitto.fi/>

